

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 408.

102det Møde.

Tirsdagen den 18de Juni.

(Fortf.)

Broberg (fortf.): Under Sagens første Be- handling har den ærede Ste kjøbenhavnske Rigsdagsmand (David) blandt Andet yttret følgende. „Folket er bundet ved den kongelige Proclamation, og, ligesom denne udtalte i det første Dieblik, da man igjen kunde række hinanden Broderhaanden, hvad sikkert Alle sølte: Beundring for Sydernes Taalmodighed under Krigens Trængsler og Erkjendelse af hvad de havde lidt, saaledes vil det nu være Folket, der skal vise, at Tiden, som ligger imellem dengang og nu, ikke har kunnet affjole Begejstringen for dem, da den har havt en inderlig Rod i Folkets hele Bevidsthed.“ Jeg gjør disse smukke Ord aldeles til mine, og jeg skal, forsaavidt mine svage Kræfter formaae det, stræbe efter at bidrage til at virkelig gjøre dem i Gjærning; men mig forekommer det i det Mindste ikke, at disse Ord kunne bringes i Samklang med, at man vil gjøre et, om jeg saa maa kalde det, vilkaarligt Afdrag af $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$ eller endogsaa mere i virkelig godtgjort Skade. Vel har den samme ærede Rigsdagsmand endvidere sagt: „Men et ganske andet Spørgsmaal er det, om man ikke ogsaa, ved at gaae frem efter Blikt og Kjærlighed mod Sydterne, bør vise den samme Blikt mod hele Landets skatteyndende Befolkning, om ikke ligesaa vel det ene som det andet Hensyn bør tages, og om ikke ogsaa Blikket bør være fast henvendt paa, hvad Staten kan og bør yde i et saadant Tilfælde.“ Jeg er fuldkommen enig med den ærede Rigsdagsmand i, at, naar Staten, saavel som f. Ex. den enkelte Person vil gjøre en ny Afgift, da maa den først undersøge, om den ogsaa kan gjøre det; men det forekommer mig, at det ikke er aldeles anvendeligt paa den foreliggende Sag, thi her er

egentlig ikke Tale om at gjøre en ny Afgift, thi Udgiften er i Grunden allerede gjort, Udgiften bestaaer nemlig i den Skade, som de Skadelidte have lidt. Spørgsmaalet dreier sig altsaa efter min Mening kun derom, hvorledes den Skade, som enkelte Dele af Landet have lidt, bedst og ligeligst skal fordeles paa Alle, thi man kan dog ikke paastaae, at den Skade, som er lidt, enten heel eller deelviis, skulde kunne bæres lettere af de enkelte Individuer, hvem denne Ulykke er overgaaen, end naar den fordeles paa det hele Statsfund. Jeg kan vistnok aldrig komme til det Resultat, at man blindtuden skulde erstatte al den Skade, der blev opgivet; nei, jeg troer tværtimod, at ethvert Krav, som indkommer paa en Skadeserstatning, skal nøiagtigt og paa det Strengeste undersøges, men, naar dette er skeet, og man har erkjendt, at der virkelig er Grund til Krav, saa forekommer det mig ubilligt, om man der vilde gjøre noget Afdrag. Der er ved en senere Paragraph af Udvalget foreslaaet en Sammensætning af en Commission, som nærmere skal undersøge alle disse Krav paa Erstatning; jeg troer, at der ligger en saa stor Garantie for, at det behørigte Eftersyn vil finde Sted, som det vil være muligt at opnaae, og jeg troer, at dette netop maa bestyrke den Mening, jeg har udtalt, at man ikke skal gaae ind paa at gjøre saadanne Afdrag, hvor en Skade virkelig er godtgjort. Det er blandt andre Grunde ogsaa fornemmelig af Udvalget fremhævet, at Klogskab bød, at man ikke gav fuld Erstatning, fordi det vilde være at give Fjenden en Anviisning paa, hvorledes han i Fremtiden skulde føre Krig. Jeg kan ikke tillægge dette Argument nogen Vægt, thi, saa rigtigt, som det end kan synes at være, saa troer jeg dog, at det ikke betyder noget i det paagældende Tilfælde, thi, naar Udvalget først gaar ind paa at ville erstatte omtrent ¹⁴/₁₀ af den totale Skade, og det vilde det i Mindste blive, saa